

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/72/2016
Identifikačné číslo spisu: 2513010457
Dátum vydania rozhodnutia: 13.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2513010457.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému C. I. pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 13. januára 2017 v Bratislave o dovolaní obvineného C. I. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. septembra 2015, sp. zn. 6To/37/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného C. I. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 10. marca 2014, sp. zn. 1T/72/2013, uznal obvineného C. I. vinným zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., ktorý spáchal tak, že v období od 30. júla 2008 do mesiaca júl 2010 v Piešťanoch na autobusovej a vlakovej stanici na ulici A. a I., na ulici I., ako aj na ďalších neustálených miestach Slovenskej republiky, pod zámienkou získania finančných prostriedkov na úhradu liečby a nákup zdravotníckych pomôcok spojených s detskou mozgovou obrnou mal. O. I. postupne vylákal od K. J. a N. J. finančnú hotovosť vo výške spolu 5 891,20 eura, pričom túto nepoužil na účel, pre ktorý bola poskytnutá, ale pre vlastnú spotrebu, čím spôsobil K. J. a N. J.kodu vo výške 5 891,20 eura.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. prihladajúc na § 37 písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a štyri mesiace, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň ho podľa § 287 Tr. por. zaviazal uhradiť poškodeným K. J. a N. J.kodu 5 891,20 eura.

Rozsudok okresného súdu napadol obvinený C. I. odvolaním, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením z 10. septembra 2015, sp. zn. 6To/37/2014, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému C. I. a jeho obhajcovi doručené 12. novembra 2015, podal priamo obvinený 15. októbra 2015 dovolanie, ktoré si pre potreby dovolacieho konania

následne ustanovený obhajca osvojil, argumentačne doplnil a oprel o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. e/ Tr. por.

Porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vidí dovolateľ v tom, že sudkyňa súdu prvého stupňa neakceptovala jeho snahu o zvolenie si obhajcu a zároveň zásahmi do konania zamedzila, aby sa vôbec mohol vo veci obhajovať sám. Uvedené vyplýva podľa dovolateľa aj z toho, že všetky jeho návrhy týkajúce sa práva na obhajobu boli súdom v celom rozsahu zamietnuté, pričom obvinený vytýka okresnému súdu najmä to, že neboli vypočutí ním navrhovaní svedkovia.

V rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. obvinený namieta, že sudkyňa súdu prvého stupňa pozná a aj v čase rozhodovania poznala poškodenú K. J..

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd po zistení uvedených dôvodov dovolania vyslovil porušenie zákona a v nadväznosti na to rozhodol o zrušení dovolaním napadnutých rozhodnutí.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného poukázala na to, že obvinený bol riadne poučený o jeho práve zvoliť si obhajcu, ako aj o práve požiadať o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 Tr. por., a skonštatovala neporušenie jeho práva na obhajobu. K dovolaciemu dôvodu spočívajúcemu v tvrdení, že vo veci mala konať a rozhodovať sudkyňa, ktorá mala byť vylúčená [§ 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por.], uviedla, že sa jedná iba o všeobecné tvrdenie obvineného, ktorý nevzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi bez meškania (§ 31 ods. 4 Tr. por.) a nevzniesol ju ani v priebehu odvolacieho konania a preto tento dôvod dovolania nemôže byť obvineným v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. použitý. Na podklade vyššie uvedeného navrhla dovolanie obvineného pre nenaplnenie namietaných dovolacích dôvodov podľa § 382 ods. písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Poškodená K. J. v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že nie je pravdou, že by poznala sudkyňu súdu prvého stupňa, túto sudkyňu stretla prvýkrát až v súdnej sieni počas pojednávania a nikdy viac, či už predtým alebo potom, ju nestretla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným C. I. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a e/ Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že ak v dovolaní uplatňovaná okolnosť nepochybne bola, resp. musela byť obvinenému (ako dovolateľovi) v priebehu prvostupňového alebo odvolacieho súdneho konania známa a v týchto štádiách trestného konania ju neuplatnil, t. j. neuplatnil ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, resp. uplatnil ju až v podanom dovolaní, v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. nemôže byť táto okolnosť použitá ako podklad pre splnenie dovolacieho dôvodu [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 35/2013].

Z tohto pohľadu je podstatným zistenie dovolacieho súdu, že obvinený námietku spočívajúcu v tvrdení, že sudkyňa súdu prvého stupňa neakceptovala jeho snahu o zvolenie si obhajcu, uplatnil prvýkrát až v dovolaní, hoci, ak by táto výhrada mala reálny základ, musela mu byť známa už v pôvodnom konaní. Preto, odhliadnuc od toho, že namietaná okolnosť nie je pravdivá, keďže obvinený si napriek zákonu zodpovedajúcemu poučeniu o práve zvoliť si obhajcu žiadneho nezvolil a o jeho ustanovenie z dôvodu nedostatku prostriedkov na úhradu trov obhajoby požiadal až v odvolacom konaní, nemôže obvinený

túto okolnosť úspešne použiť ako dôvod dovolania (§ 371 ods. 4 Tr. por.).

Pokiaľ obvinený tvrdí, že k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu malo dôjsť tým, že boli zamietnuté jeho najmä dôkazné návrhy, treba v prvom rade uviesť, že právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Za jeho porušenie tak nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by totiž záver súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť tohto dovolacieho dôvodu, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom vyplývajúcej zo zásady, že účelom dovolacieho konania (s výnimkou dovolania podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Nemožno preto úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. na podklade toho, že nebolo vyhovené návrhu obvineného na vykonanie dokazovania, ak súd takýto postup dostatočne a vecne správne odôvodnil (pozri najmä rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011, 116/2014, 14/2015).

V tomto kontexte poukazuje najvyšší súd na to že obvinený trval na doplnení dokazovania iba výsluchom svedka K. J. (č. l. 244), pričom okresný súd podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať tento dôkaz s poukazom na už vykonané dôkazy, ktoré následne zrekapituloval v odôvodnení svojho rozsudku (č. l. 245). Takýmto postupom potom nemohlo dôjsť k žiadnemu a už vôbec nie zásadnému porušeniu práva obvineného na obhajobu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., ktorý obvinený vecne vymedzil tak, že vo veci konajúca sudkyňa okresného súdu mala byť z konania vylúčená, pretože sa „pozná a poznala“ s poškodenou K. J., najvyšší súd predovšetkým uvádza, že obvinený namietol zaujatosť sudkyne už v odvolacom konaní, dôvod jej zaujatosti však nijak nekonkretizoval (č. l. 262). Vyjadrenie prokurátorky tak nezodpovedá v tejto časti obsahu predloženého spisového materiálu. Z pohľadu naplnenia uplatneného dôvodu dovolania treba ale zároveň uviesť, že vylúčenie sudcu pre jeho pomer k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. (vrátane poškodeného), ktorý môže vo verejnosti vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto pomeru preukázaná (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 11/2009).

Vychádzajúc z uvedeného a so zreteľom na vyjadrenie poškodenej k dovolaniu obvineného najvyšší súd uzatvára, že v posudzovanej veci nebol preukázaný žiaden pomer konajúcej sudkyne okresného súdu k poškodenej odôvodňujúci jej vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania. Dôkazom o existencii takéhoto vzťahu totiž nemôže byť len všeobecné, žiadnym spôsobom nekonkretizované a nijak nepodložené tvrdenie obvineného.

Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie obvineného C. I. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. bez preskúmania veci odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.